

Я цим засвідчую, що документ,
який додається, є справжньою та
вірною копією оригіналу,
зареєстрованого в моєму офісі.
ПДТВЕРДЖУЮ:

РІЧАРД В. ВІКІНГ
Секретар, Окружний суд США

Північний округ Каліфорнії
Ким підпис (Заступник секретаря)
Дата 01-06-04

З А Р Е Є С Т Р О В А Н О
7-го травня 2004 року

РІЧАРД В. ВІКІНГ
СЕКРЕТАР, ОКРУЖНИЙ СУД
США
ПІВНІЧНИЙ ОКРУГ КАЛІФОРНІЇ

У ОКРУЖНОМУ СУДІ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ

ПІВНІЧНОГО ОКРУГУ КАЛІФОРНІЇ

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ,

Позивач,

№ CR00-0284 MJJ

проти

ПАВЛА ЛАЗАРЕНКА,

Відповідач.

ПОСТАНОВА, ЩО ЧАСТКОВО ЗАДОВОЛЬНЯЄ ТА
ЧАСТКОВО ВІДХИЛЯЄ клопотання згідно з
ФЕДЕРАЛЬНИМ ПРАВИЛОМ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ 29 (а)

ВСТУП

У той час як уряд завершив свою головну справу, у цей час захист переходить до процесу вилучання згідно з Федеральним Правилом кримінального процесу 29 (а). З нижчезазначених причин, клопотання було частково ЗАДОВОЛЕНО та частково ВІДХИЛЕНО.

ВИХІДНА ІНФОРМАЦІЯ

Павло Лазаренко був відомим державним службовцем у колишній Радянській українській республіці. Після того, як він обіймав посади у районних урядових органах

протягом декількох років, він став Першим Віце-Прем'єр-Міністром України в 1995 році. У травні 1996 року він став Прем'єр-Міністром та перебував на цій посаді трохи більше року. Другий Змінений Обвинувальний Висновок ("ДЗОВ"), на сторінках 2-6. Після того, як Лазаренко перебував на посаді Прем'єр-Міністра, він був зміщений з цієї посади у липні 1997 року; він став членом українського Парламенту та був головою партії "Громада" – опозиційної партії до тодішнього та діючого Президента України Леоніда Кучми, на сторінці 7.

Уряд голосливно стверджував у цій справі, що протягом того часу, коли Лазаренко був державним службовцем, він був причетний до вимагання та розробив схему, що мала великі перспективи, з метою обману, результатом чого став його особистий прибуток у сумі десятків мільйонів доларів. Оскільки Лазаренко нібито перерахував ці незаконно привласнені кошти з закордону в банки Сан Франциско, Каліфорнія, уряд висунув проти нього обвинувачення щодо відмивання коштів, наміру здійснити відмивання коштів, шахрайське перерахування коштів, та міждержавне перевезення вкраденої власності. ДЗОВ на сторінці 26.

Уряд намагався довести чотири окремих схеми, за допомогою яких Лазаренко обманув народ України. Уряд намагався продемонструвати, що Лазаренко, протягом того часу, як він був представником уряду в Україні: (1) ской вимагання шляхом примушенння Петра Кириченка передати йому власність та фінансові інтереси в певних компаніях, ДЗОВ на сторінці 19; (2) брав участь у схемі, в якій Державне господарство "Науковий" ("Господарство Науковий"), українське державне підприємство, що займалось виробництвом молочних та інших продуктів, сфальсифікувало вартість худоби й інших товарів, які воно одержало від голландської компанії задля того, щоб отримати особистий прибуток, і перекачало гроші на його особисті рахунки, що належали "Науковому", на сторінці 20; (3) одержав і перерахував кошти, що були вкрадені, конвертовані та отримані шахрайським шляхом, у зв'язку з розподілом природного газу в Україні, на сторінці 22; та (4) контролював корпорацію GHP, яка продала уряду України шість збірних будинків за вартість, у три рази перевищуючу фактичну, з метою перерахування частини надлишкових грошей на контролювані їм рахунки, на сторінці 23.

Спочатку, уряд і захист не могли домовитись про те, яку роль, якщо будь-яку, буде відігравати українське законодавство в цих порушеннях. Після одержання інструктивної інформації з цього питання, Суд видав Постанову, що українське законодавство застосовується до доказів уряду під час судового розгляду справи стосовно кожного з трьох основних обвинувачень в обвинувальному висновку. Суд постановив, що стосовно відмивання коштів, уряд повинен довести, що основні порушення, які ґрунтуються на

фактах, котрі окремо представлені в обвинувальному висновку, включаючи **вимагання**, шахрайське перерахування коштів, та міждержавне перевезення вкраденої власності були заборонені українським законодавством протягом відповідного періоду для того, щоб довести поінформованість про незаконну діяльність, а також має довести скоення певних порушень, що ґрунтуються на фактах, які голосливно стверджуються в обвинувальному висновку (а саме, вимагання закордоном, шахрайського перерахування коштів, та міждержавного перевезення вкраденої власності).

Стосовно шахрайського перерахування коштів, Суд постановив, між іншим, що уряд повинен визначити законні підстави – незалежно від того є це статутним або загальним правом, з метою підкріplення заяви щодо нечесного виконання службових обов'язків. Надалі Суд постановив, що для того, щоб довести елемент вини в пунктах обвинувального висновку, що стосуються шахрайського перерахування коштів, уряду необхідно довести, що поведінка, яка голосливно стверджується в пунктах від 9-го до 30-го могла вважатись шахрайською в країні Лазаренка протягом відповідних періодів. Те, що поведінка Лазаренка могла б порушити певне фіduціарне зобов'язання загального права в Сполучених Штатах буде недостатнім задля того, щоб довести, що він нечесно виконував свої службові обов'язки перед громадянами України. У решті решт, щодо пунктів, які стосуються міждержавного перевезення вкраденої власності, Суд постановив, що уряд, зрештою, повинен довести, що згідно з українським законодавством, гроші, про які йдеся, не належали Лазаренку у той час, коли вони перевозились. *Дивись Постанову про Застосування іноземного законодавства, 10 вересня 2003 року.*

Маючи сотні сторінок досудової інструктивної інформації та після декількох днів усного обговорення, розпочався судовий процес 15-го березня 2004 року. Уряд завершив 3-го травня 2004 року та захист негайно перейшов до процесу виправдання згідно з Федеральним Правилом кримінального процесу 29 (а).

ПРАВОВИЙ СТАНДАРТ

Правило 29 (а) вимагає від суду розпочати процес виправдання “якщо докази є недостатніми задля підтримки визнання винним”. При розгляді клопотання за Правилом 29, Суд “повинен встановити чи, розглядаючи докази у світлі найвигіднішому для уряду, присяжні мали підстави помірковано визнати відповідача винним”. *Сполучені Штати проти Merriveter, 777 F. 2d 503, 507 (9-й Cir. 1985).*

АНАЛІЗ

A. ЄЕСУ

1. Шахрайське перерахування коштів

а. Майнове шахрайство

Для того, щоб довести аспект майнового шахрайства в обвинуваченнях щодо шахрайського перерахування коштів стосовно ЄЕСУ, від уряду вимагалось довести, що Лазаренко мав певний намір обманути, за допомогою сфальсифікованих або шахрайських претензій, представлень або обіцянок та у результаті одержав гроші чи власність. 18 U.S.C. (Звід законів США) § 1343. Справа уряду базується на припущені, що українській уряд і народ були жертвами цієї схеми обману. “Сфальсифіковані або шахрайські претензії, представлення або обіцянки”¹ є вірогідно двосторонніми; уряд стверджує, що (1) контракт між ЄЕСУ і РАО Газпром (“контракт ЄЕСУ-РАО Газпром”) невірно відображає, що ЄЕСУ (на відміну від UEIL) продаватиме газ, одержаний від РАО Газпром; (2) постанова уряду, підписана Лазаренком, невірно вказала ЄЕСУ як дистрибутора газу в Україні, у той час як насправді UEIL продаватиме газ ЄЕСУ; і (3) Лазаренко зробив суттєву помилку в тому, що не повідомив українському народу, що одержував кошти від його взаємин з ЄЕСУ. У межах закону уряд не довів елементи шахрайського перерахування коштів.

Що стосується невірного відображення, яке голосливно стверджується, котре міститься у контракті ЄЕСУ-РАО Газпром та Постанові уряду, Суд не вбачає будь-якого обману українського народу, яке дає підстави для судового переслідування.² У контракті ЄЕСУ-РАО Газпром, UEIL чітко вказана як “корпоративний член” ЄЕСУ і, що вона буде “діяти в підтримку” ЄЕСУ. Приклади 807, 810. Щодо постанови, якщо аргументом є те, що оскільки UEIL є неукраїнською компанією український уряд був позбавлений регулятивного інтересу в збереженні права власності на газ у країні, таке позбавлення не впливає на матеріальні майнові інтереси і, таким чином, не підпадає під федеральні закони щодо шахрайського перерахування коштів. *Клівенд проти Сполучених Штатів*, 531 U.S. 12 (2000).

¹ 18 U.S.C. (Звід законів США) § 1343.

² Протягом усного обговорення клопотання згідно з Правилом 29, уряд не визнав жодного твердження, що стосується існуючих пунктів щодо шахрайського перерахування коштів, що РАО Газпром був жертвою шахрайства.

Точка зору, стосовно того, що Лазаренко не проінформував український народ, що одержував кошти від його взаємин з ЄЕСУ, є доказом обвинувачення щодо майнового шахрайства як марного. Просто немає доказів, що помилка була суттєвою стосовно діяльності українського газового ринку. Теорія уряду є здебільшого такою, в якій йдеться про позбавлення українського народу права на чесне виконання службових обов'язків Лазаренком.

b. Нечесне виконання службових обов'язків

18 U.S.C. (Звід законів США) § 1346 розширює частину 1343, яка включає схему позбавлення “нематеріального права на чесне виконання службових обов'язків”. Як раніше постановив Суд, задля того, щоб довести обвинувачення щодо нечесного виконання службових обов'язків, уряд повинен виявити аналогічне порушення українського закону. Жодна поміркована особа, яка вирішує питання факту, не може встановити, що це мало місце. Стаття 165 Комерційного кодексу України (“ККУ”) вимагає вчинення дій з корисною метою при виконанні службових обов'язків, всупереч інтересу служби, спричиняючи матеріальні збитки державі або соціальним інтересам. Уряд зовсім не виявив матеріальних збитків. У зв'язку з цим, Суд відхилиє твердження уряду, як таке, що не підтримано доказами, що видача гарантії РАО Газпрому від імені української газової промисловості спричинило збитки українському народу або державі. Також само не підтримується свідченнями припущення, що без дій Лазаренка, (1) інші компанії хотіли б розподіляти газ за більш сприятливими цінами ніж ЄЕСУ, або (2) громадяни України платили б менше зі своїх кишень за газ. Суд надалі постановляє, що свідчення не містить доказів на підтримку будь-якого іншого порушення ККУ.

c. Інші суб'єкти

Суд постановляє, що голослівні твердження стосовно Ітери, Накости та Сомоллі також не підтвердились, оскільки уряд не довів шахрайства, яке дає підстави для судового переслідування цих компаній.

3. Відмивання коштів

Теорія уряду стосовно шахрайського перерахування коштів ЄЕСУ відрізняється від пунктів щодо відмивання коштів так, що він заявляє, що РАО Газпром, на відміну від українського народу, є жертвою шахрайства. Результат, з метою цього клопотання, проте,

є таким же самим. Для початку, протокол не відображає, що, по-перше, мало місце будь-яке невірне відображення щодо контракту ЄЕСУ-РАО Газпром як зазначено вище, UEIL чітко вказана як “корпоративний член” ЄЕСУ і що вона буде “діяти в підтримку” ЄЕСУ. Приклади 807, 810. Уряд також стверджує, що Лазаренко одержав гроші від ЄЕСУ, на які РАО Газпром мало законне право. Проте, у законі є зрозумілим, що це не складає крадіжку коштів у РАО Газпром. *Сполучені Штати проти Родрігеса*, 159 F.3d 439, 448 (9-й Cir. 1998)³. Отже, уряд не довів майнове шахрайство стосовно угод ЄЕСУ і РАО Газпром, та обвинувачення в відмиванні коштів, що на цьому ґрунтуються, не буде визнане законним.

B. PMH-GHP

1. Шахрайське перерахування коштів

a.) Майнове шахрайство

Уряд стверджує, що Лазаренко був співучасником шахрайської схеми, за допомогою чого він чинив тиск та, іншими словами, використав своє службове становище для забезпеченням того, щоб український уряд уклав контракт на закупівлю збірних будинків. Згідно зі словами уряду, свідчення встановлюють, що через деякий час після укладання контракту на будинки, Лазаренко й інші надали українському уряду сфальсифіковані інвойси на оплату, які значно перебільшували реальну ціну будинків. Уряд стверджував та намагався довести, що Лазаренко отримав приблизно половину суми прибутку, одержаного нечесним пляхом від угоди PMH-GHP.

Усвідомлюючи, що сфальсифіковані інвойси, по-перше, не вплинули на рішення українського уряду укласти контракт, уряд не спирається на теорію шахрайства, що випливає із сфальсифікованого відображення, щоб підкріпити свою теорію шахрайства стосовно закупівлі будинків. Натомість, уряд стверджує, що те, що пан Лазаренко не відкрив українським громадянам, що він отримував кошти від компанії, в якій мав майновий інтерес, складає суттєву помилку, що підкріпляє твердження стосовно шахрайства. У зв'язку з тим, що має місце шахрайство, яке дає підстави для судового переслідування, котре випливає з цих фактів, Суд постановляє законність питання стосовно того чи мало місце нечесне виконання службових обов'язків. Власне, від уряду вимагається довести порушення українського законодавства, як частину своїх доказів з

³ У будь-якому випадку, не було представлено жодного доказу, який би довів, що РАО Газпрому не було сплачено грошей, на котрі воно мало право згідно з контрактом ЄЕСУ-РАО Газпром.

цього питання. Перегляд свідчень встановлює, що жодний поміркований присяжний ⁴ не може визнати порушення українського законодавства щодо цих фактів.

Згідно з ККУ § 165, уряд не виявив елементу матеріальних збитків у зв'язку з цією угодою. Оскільки уряд намагається довести матеріальні збитки згідно зі статтею 16 шляхом ствердження, що український уряд переплатив за будинки, він отрима процесуальний відвід щодо цієї заяви. Протягом того часу, коли справа була на стадії пошуку документів, які б могли слугувати підтримкою у доказах вимог тієї чи іншої сторони, уряд відмовився від будь-якого наміру стверджувати, що ціна, сплачена з будинки була надмірною, зазначаючи, що “Обвинувальний висновок не містить будь-якого голослівного твердження стосовно витрат на будинки”. Правило 15 Сполучених Штатів “Протидія”, на сторінці 9. Разом з тим уряд пояснив, що “сутність шахрайства полягає в тому, що відповідач при виконанні службових обов’язків, вчинив дію на користь GHP, одержав гроші від GHP та приховав одержання цих грошей”. Суд спирається на точку зору уряду щодо меж обвинувального висновку у судовому рішенні щодо запитів на пошук документів, які б могли слугувати підтримкою у доказах, наданих захистом і не допустив пошук стосовно вартості будинків. Зараз уряд не може стверджувати, що український уряд сплатив надмірну ціну за будинки з метою встановлення елементу матеріальних збитків відповідно до статті 165.

Суд надалі постановляє, що свідчення не містять доказів на підтримку будь-яких інших порушень ККУ.

C. Господарство “Науковий”

Суд відхиляє клопотання захисту щодо шахрайства стосовно Господарства “Науковий”, яке голослівно стверджується. Суд постановляє, що уряд надав доказове свідчення таке, що дає підстави поміркованому присяжному визнати, що Лазаренко винуватий у порушеннях, в яких обвинувачується.⁴

D. Обвинувачення щодо наміру, відмивання коштів та ITSP.

Суд визнає, що уряд надав достатні докази такі, що дають підстави поміркованому присяжному визнати, що Лазаренко ской вимагання щодо пана Кириченка і тому відхиляє клопотання захисту скасувати пункти щодо наміру та дійсного відмивання коштів. Однак, встановленим скасуванням Судом голослівних тверджень стосовно ЄЕСУ, Сомоллі та

⁴ Суд розгляне питання вибору продовжувати по відмиванню коштів проти шахрайського перерахування коштів стосовно Господарства “Науковий”, коли сторони врегулюють інструкції присяжним з цього питання і тому відхиляє рішення з цього питання, що міститься в клопотанні.

інших, і PMH-GHP, уряд усунений від звернення до присяжних з пунктами щодо ITSP з цих питань. Уряд також не може використати ці операції, як дії, що дають підстави для судового переслідування на підкріплення пунктів щодо наміру або дійсного відмивання коштів.

E. Пункт 30 та твердження Дітятківського

Згідно з усним клопотанням уряду та обговоренням під час слухання Правила 29, пункт 30 і твердження у ДЗОВ, які базуються на свідченнях пана Дітятківського цим скасовано.

ВІСНОВОК

На вищезазначених підставах, Суд ЗАДОВОЛЬНЯЄ клопотання згідно з Правилом 29 стосовно обвинувачень щодо шахрайського перерахування коштів щодо ЄЕСУ та пов'язаних з нею компаній, а також PMH-GHP. Уряд не може спиратись на ці теорії шахрайства, ні на підкріплення обвинувачень щодо відмивання коштів, ні на обвинувачення в намірі відмивати кошти. Більш того, уряду не буде дозволено намагатись добитись визнання винним з пунктів по ITSP стосовно саме цих шахрайських схем. Суд відхиляє клопотання стосовно обвинувачень у шахрайському перерахуванні коштів, які пов'язані з Господарством "Науковий" і непідтвердженному вимаганні від пана Кириченка.

Згідно з цією Постановою, Пункти з 9-го по 19, 30 та з 32-го по 42 цим скасовані. Суд видасть змінену Постанову після обговорення зі сторонами, яким чином скасування голослівних тверджень стосовно ЄЕСУ, Сомолі та інших, а також PMH-GHP впливає на інші пункти в ДЗОВ.

ТАК ПОСТАНОВЛЕНО.

Дата: 7 травня 2004 року

підпис

МАРТИН ДЖ. ДЖЕНКІНС

ОКРУЖНИЙ СУДДЯ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ

Цей переклад з англійської мови на українську мову вчинено мною,
перекладачем, Цвірко-Годицькою Н.В.

Підпис Надія Годицька

16.06.2004р.

Місто Київ.

Шістнадцятого червня дві тисячі четвертого року я, Бібік С.В.,
приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу засвідчує
справжність підпису, зробленого перекладачем: гр. Цвірко-Годицькою
Надією Валентинівною.

Зареєстровано в реєстрі за № 341.
Стягнуто плати: за домовленістю

Приватний нотаріус

